

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/lownik-i-biogramy-post/155981,Pilecki-Witold-Witold-19011948.html>

03.05.2024, 22:02

Pilecki Witold „Witold” (1901-1948)

Rtm. Witold Pilecki „Witold” (1901-1948), ur. 13 V 1901 r., Ołonec, Karelia, Rosja. Pileccy wywodzili się z Nowogródziny. Od 1910 r. rodzina mieszkała w Wilnie. Witold uczęszczał do miejscowej szkoły handlowej. Od 1914 r. należał do harcerstwa. W czasie I wojny światowej przebywał w Orle, a od jesieni 1918 r. w Wilnie. Wstąpił do POW, a następnie do oddziałów Samoobrony Wileńskiej. Walczył w szeregach oddziału braci Władysława i Jerzego Dąbrowskich. W czasie wojny polsko-bolszewickiej walczył w szeregach 201. pp 1. Wileńskiej Kompanii Harcerskiej i 211. Ochotniczym Pułku Ułanów Nadniemeńskich. Po demobilizacji zdał maturę i rozpoczął studia na Uniwersytecie im. Stefana Batorego w Wilnie, na Wydziale Sztuk Pięknych. Z powodów finansowych zrezygnował i podjął pracę zarobkową. W wojnie 1939 r. walczył na stanowisku dowódcy plutonu w szwadronie kawalerii dywizyjnej 19. DP w Armii „Prusy”. W ostatnim okresie aktywność jego oddziału miała charakter partyzancki. Po zdemobilizowaniu jednostki 17 X 1939 r. rozpoczął działalność konspiracyjną. W listopadzie 1939 r. w Warszawie współtworzył Tajną Armię Polską. Pełnił funkcję szefa sztabu oraz inspektora pionu organizacyjnego. 19 IX 1940 r. aresztowany w łapance i osadzony w obozie koncentracyjnym w Auschwitz. Zbierał i przekazywał informacje wywiadowcze, które trafiały do KG ZWZ i do Londynu. W obozie stworzył organizację konspiracyjną. Zagrożony dekonspiracją, zbiegł w nocy z 26 na 27 IV 1943 r. W uznaniu zasług awansowany do stopnia rotmistrza. Skierowany do tworzenia struktur „NIE”. W powstaniu warszawskim walczył w szeregach Zgrupowania „Chrobry”. Po jego upadku znalazł się w niewoli. Odzyskawszy wolność, dotarł do II Korpusu Polskiego we Włoszech. Po powrocie do Polski w grudniu 1945 r. rozpoczął tworzenie siatki wywiadowczej. UB aresztował go 8 V 1947 r. Przeszedł niezwykle ciężkie śledztwo. 15 III 1948 r. WSR w Warszawie skazał go na karę śmierci. 25 V 1948 r. został rozstrzelany w więzieniu mokotowskim w Warszawie. Miejsce pochówku nieznane. 30 VII 2006 r. odznaczony pośmiertnie przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Orderem Orła Białego.

Opcje strony